

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

w sprawie **R.R.**

oskarżonego o czyn z art. 286 § 1 k.k. i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 czerwca 2017 r.,

z urzędu

kwestii dopuszczalności skargi na wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 6 lutego 2017 r., uchylający wyrok,

p o s t a n o w i ł

1. pozostawić skargę bez rozpoznania,

2. kosztami postępowania skargowego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2017 r., Sąd Okręgowy w W. uchylił wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 31 marca 2016 r., sygn. akt III K .../07, wobec R.R. i sprawę przekazał ostatniemu z wymienionych Sądów do ponownego rozpoznania.

Działając na podstawie art. 539a, 539b § 1 i 524 § 1 k.p.k. obrońca oskarżonego zaskarżył w całości wyrok Sądu Okręgowego zarzucając na podstawie art. 539a § 3 k.p.k. rażącą obrazę prawa procesowego, która miała istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, to znaczy art. 437 § 1 i 2 k.p.k., polegającą na nietrafnej kontroli instancyjnej wyroku Sądu Rejonowego, przejawiającej się w bezzasadnym uchyleniu tego wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania na skutek:

1. niezasadnego uznania, że Sąd Rejonowy „nie podjął wszelkich czynności zmierzających do wyegzekwowania od oskarżyciela publicznego” postanowienia

Sądu Okręgowego o wyrażeniu zgody na przeprowadzenie kontroli operacyjnej w stosunku do R.R.,

2. skrajnie nietrafnego przyjęcia, że Sąd Rejonowy „stracił z pola widzenia” to, iż z dniem 15 kwietnia 2016 r. zaczął obowiązywać przepis art. 168a k.p.k., podczas gdy zaskarżony wyrok został wydany w dniu 31 marca 2016 r.;

3. niesłusznego stwierdzenia, iż ustalenia oraz rozważania Sądu pierwszej instancji naruszają przepisy procedury karnej wskazane w apelacji prokuratora, skutkując błędem w ustaleniach faktycznych.

W związku z powyższym skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga jest niedopuszczalna z mocy prawa, wobec czego należało ją pozostawić bez rozpoznania.

Przepis art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (DZ. U. 2016, poz. 437) przewiduje, że w postępowaniach, o których mowa w ust. 1, tj. w takich, w których akt oskarżenia skierowano po dniu 30 czerwca 2015 r., stosuje się przepisy rozdziału 55a Kodeksu postępowania karnego.

Zgodnie z utrwalonym już orzecnictwem Sądu Najwyższego, poczynawszy od postanowienia z dnia 28 lipca 2016 r., IV KZ 39/16 (OSNKW 2016, z. 10, poz. 70), zaakceptowanego m.in. w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., IV KS 1/16, z dnia 14 września 2016 r., V KS 1/16, z dnia 30 września 2016 r., III KZ 53/16, z dnia 20 grudnia 2016 r., II KZ 45/16 i z dnia 30 maja 2017 r., II KZ 15/17 (por. także uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2016 r., I KZP 10/16), przyjmuje się, że „nie zachodziła potrzeba odwoływania się do normy intertemporalnej, zawartej w art. 21 ustawy nowelizującej z dnia 11 marca 2016 r., nakazującej - w wypadku wątpliwości co do wersji ustawy, którą należy zastosować - stosowanie Kodeksu postępowania karnego w znowelizowanym brzmieniu. (...) zwłaszcza wobec jednoznacznie brzmiącego art. 25 ust. 2 w zw. z ust. 1 tej ustawy, (...). W tym przepisie ustawodawca wprost stwierdził, że przepisy Rozdziału 55a Kodeksu

postępowania karnego stosuje się w postępowaniach, o których mowa w ust. 1 art. 25 - czyli takich, w których akt oskarżenia wniesiono na podstawie dotychczasowych przepisów po dniu 30 czerwca 2015 r. To jednoznaczne odesłanie do kategorii spraw, której wyznacznikiem jest data wniesienia aktu oskarżenia, powoduje, że w pozostałych sprawach, w których został on wniesiony przed dniem 1 lipca 2015 r., przepisy o skardze na wyrok kasacyjny zastosowania nie znajdują.

W ustawie nowelizującej nie ma także przepisu nakazującego "chwytnie w locie" spraw przez przepisy znówelizowane (...). Wyraźne uregulowanie kwestii temporalnej stosowania instytucji skargi na wyrok kasacyjny sądu odwoławczego w art. 25 ust. 2 tej ustawy sprawia, że nawet w wypadku przyjęcia istnienia ogólnej zasady (i to niezależnie czy wywodzonej z jakiegoś szczególnego zapisu ustawy nowelizującej), dającej prymat ustawie w nowym brzmieniu, przepisy Rozdziału 55a k.p.k. nie znalazłyby zastosowania.

Rezultat uzyskany w wyniku zastosowania językowych reguł wykładni art. 25 ustawy nowelizującej wsparty jest także wykładnią celowościową. Skarga na wyrok kasacyjny sądu odwoławczego została bowiem przewidziana jako element wspierający nowy, apelacyjno - reformatoryjny model orzekania przez sądy odwoławcze (zob. także uzasadnienie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, Druk nr 207 Sejmu VIII Kadencji, s. 11). Związane jest to z nowym brzmieniem art. 437 § 2 k.p.k. (obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r.), który jedynie w ściśle określonych przypadkach pozwala sądowi odwoławczemu na uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Skarga na taki wyrok sądu odwoławczego uprawnia więc strony postępowania karnego do zainicjowania instancyjnej kontroli prawidłowości uchylenia się przez sąd odwoławczy od reformatoryjnego rozstrzygnięcia w postępowaniu apelacyjnym. Przy brzmieniu art. 437 k.p.k. sprzed nowelizacji (obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r.) funkcjonowanie takiej skargi nie miałoby racji bytu, albowiem art. 437 § 2 k.p.k. nie zawierał żadnych skonkretyzowanych ograniczeń uchylenia wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Funkcjonowanie skargi w ówczesnych warunkach było więc wykluczone. Z tych samych względów niecelowe

byłoby rozszerzanie zastosowania obecnie wprowadzonej instytucji na sprawy, w których zastosowanie znalazł "stary" art. 437 § 2 k.p.k.

Gdy zważyć, że art. 437 § 2 k.p.k., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., znajdzie zastosowanie dopiero do spraw, w których akty oskarżenia wniesiono po dniu 30 czerwca 2015 r. (zob. art. 36 pkt 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2013 r. poz. 1247 z późn. zm.), jasne staje się, dlaczego ustawodawca w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy nowelizującej z 2016 r. odwołuje się właśnie do tej daty”.

W rozpoznawanej sprawie akt oskarżenia wpłynął do Sądu Rejonowego w W. w dniu 30 listopada 2007 r., przepisy Rozdziału 55a Kodeksu postępowania karnego, w brzmieniu ustalonym ustawą nowelizującą z dnia 11 marca 2016 r., nie miały więc w tym postępowaniu zastosowania. Z tego powodu pismo obrońcy oskarżonego nazwane skargą, powinno skutkować podjęciem przez prezesa czynności o charakterze administracyjnym, tj. poinformowania obrońcy o tym, że w niniejszej sprawie skarga taka nie służy. Skoro jednak skarga została przyjęta i przedstawiono ją Sądowi Najwyższemu, zgodnie z art. 539f w zw. z art. 531 § 1 i 530 § 2 k.p.k. należało pozostawić ją bez rozpoznania. Kosztami postępowania skargowego obciążono Skarb Państwa, ponieważ takie postępowanie w ogóle nie powinno się w tej sprawie toczyć.

kc